

Теорема Лагранжа та наслідки з неї

Євгенія Кочубінська

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

5 жовтня 2022

FACULTY OF MECHANICS AND MATHEMATICS

Жозеф-Луї Лагранж (1736-1813)

Теорема Лагранжа

Теорема

Нехай G — скінченна група. Тоді порядок кожної підгрупи ділить порядок групи.

Теорема Лагранжа

Теорема

Нехай G — скінченна група. Тоді порядок кожної підгрупи ділить порядок групи.

Доведення.

$$G = g_1H + g_2H + \dots + g_kH \Rightarrow |G| = |g_1H| + |g_2H| + \dots + |g_kH|.$$

Теорема Лагранжа

Теорема

Нехай G — скінченна група. Тоді порядок кожної підгрупи ділить порядок групи.

Доведення.

$$G = g_1H + g_2H + \dots + g_kH \Rightarrow |G| = |g_1H| + |g_2H| + \dots + |g_kH|.$$

$$|g_iH| = |H|, \quad i = 1, \dots, k$$

Теорема Лагранжа

Теорема

Нехай G — скінченна група. Тоді порядок кожної підгрупи ділить порядок групи.

Доведення.

$$G = g_1H + g_2H + \dots + g_kH \Rightarrow |G| = |g_1H| + |g_2H| + \dots + |g_kH|.$$

$$|g_iH| = |H|, i = 1, \dots, k \Rightarrow |G| = k \cdot |H|$$

Теорема Лагранжа

Теорема

Нехай G — скінченна група. Тоді порядок кожної підгрупи ділить порядок групи.

Доведення.

$$G = g_1H + g_2H + \dots + g_kH \Rightarrow |G| = |g_1H| + |g_2H| + \dots + |g_kH|.$$

$$|g_iH| = |H|, i = 1, \dots, k \Rightarrow |G| = k \cdot |H| \Rightarrow |H| \text{ ділить } |G|.$$

Наслідки з теореми Лагранжа

Наслідок

Нехай G — скінченна група, H — її підгрупа. Тоді $|G| = |H| \cdot |G : H|$.

Наслідки з теореми Лагранжа

Наслідок

Нехай G — скінченна група, H — її підгрупа. Тоді $|G| = |H| \cdot |G : H|$.

Наслідок

Порядок елемента є дільником порядку групи.

Наслідки з теореми Лагранжа

Наслідок

Нехай G — скінченна група, H — її підгрупа. Тоді $|G| = |H| \cdot |G : H|$.

Наслідок

Порядок елемента є дільником порядку групи.

Наслідок

Кожна скінченна група простого порядку є циклічною.

Наслідки з теореми Лагранжа

Наслідок

Нехай G — скінченна група, H — її підгрупа. Тоді $|G| = |H| \cdot |G : H|$.

Наслідок

Порядок елемента є дільником порядку групи.

Наслідок

Кожна скінченна група простого порядку є циклічною.

Наслідок

Якщо $|G| = n$, то $g^n = e$ для всіх $g \in G$.

Наслідки з теореми Лагранжа

Наслідок

Експонента скінченної групи не перевищує її порядок.

Наслідки з теореми Лагранжа

Наслідок

Експонента скінченної групи не перевищує її порядок.

Наслідок

У скінченній абелевій групі експонента дорівнює найменшому спільному кратному порядків її елементів.

$$\mathcal{A}_4 = \{\varepsilon, (12)(34), (13)(24), (14)(23), \\ (123), (132), (124), (142), (134), (143), (234), (243)\}.$$

$$\mathcal{A}_4 = \{\varepsilon, (12)(34), (13)(24), (14)(23), \\ (123), (132), (124), (142), (134), (143), (234), (243)\}.$$

Підгрупи групи $\mathcal{A}_4$:

Зауваження

$$\mathcal{A}_4 = \{\varepsilon, (12)(34), (13)(24), (14)(23), \\ (123), (132), (124), (142), (134), (143), (234), (243)\}.$$

Підгрупи групи $\mathcal{A}_4$:
 $\{\varepsilon\}$

Зауваження

$$\mathcal{A}_4 = \{\varepsilon, (12)(34), (13)(24), (14)(23), \\ (123), (132), (124), (142), (134), (143), (234), (243)\}.$$

Підгрупи групи $\mathcal{A}_4$:

$$\{\varepsilon\}$$

$$\{\varepsilon, (12)(34)\}, \quad \{\varepsilon, (13)(24)\}, \quad \{\varepsilon, (14)(23)\}$$

Зауваження

$$\mathcal{A}_4 = \{\varepsilon, (12)(34), (13)(24), (14)(23), \\ (123), (132), (124), (142), (134), (143), (234), (243)\}.$$

Підгрупи групи $\mathcal{A}_4$:

$$\{\varepsilon\}$$

$$\{\varepsilon, (12)(34)\}, \quad \{\varepsilon, (13)(24)\}, \quad \{\varepsilon, (14)(23)\}$$

$$\{\varepsilon, (123), (132)\}, \quad \{\varepsilon, (124), (142)\}, \quad \{\varepsilon, (134), (143)\}, \quad \{\varepsilon, (234), (243)\}$$

Зауваження

$$\mathcal{A}_4 = \{\varepsilon, (12)(34), (13)(24), (14)(23), \\ (123), (132), (124), (142), (134), (143), (234), (243)\}.$$

Підгрупи групи $\mathcal{A}_4$:

$$\{\varepsilon\}$$

$$\{\varepsilon, (12)(34)\}, \quad \{\varepsilon, (13)(24)\}, \quad \{\varepsilon, (14)(23)\}$$

$$\{\varepsilon, (123), (132)\}, \quad \{\varepsilon, (124), (142)\}, \quad \{\varepsilon, (134), (143)\}, \quad \{\varepsilon, (234), (243)\}$$

$$\{\varepsilon, (12)(34), (13)(24), (14)(23)\} \simeq \mathcal{K}_4$$

Зауваження

$$\mathcal{A}_4 = \{\varepsilon, (12)(34), (13)(24), (14)(23), \\ (123), (132), (124), (142), (134), (143), (234), (243)\}.$$

Підгрупи групи $\mathcal{A}_4$:

$$\{\varepsilon\}$$

$$\{\varepsilon, (12)(34)\}, \quad \{\varepsilon, (13)(24)\}, \quad \{\varepsilon, (14)(23)\}$$

$$\{\varepsilon, (123), (132)\}, \quad \{\varepsilon, (124), (142)\}, \quad \{\varepsilon, (134), (143)\}, \quad \{\varepsilon, (234), (243)\}$$

$$\{\varepsilon, (12)(34), (13)(24), (14)(23)\} \simeq \mathcal{K}_4$$

$$\mathcal{A}_4$$

Зауваження

$$\mathcal{A}_4 = \{\varepsilon, (12)(34), (13)(24), (14)(23), \\ (123), (132), (124), (142), (134), (143), (234), (243)\}.$$

Підгрупи групи $\mathcal{A}_4$:

$$\{\varepsilon\}$$

$$\{\varepsilon, (12)(34)\}, \quad \{\varepsilon, (13)(24)\}, \quad \{\varepsilon, (14)(23)\}$$

$$\{\varepsilon, (123), (132)\}, \quad \{\varepsilon, (124), (142)\}, \quad \{\varepsilon, (134), (143)\}, \quad \{\varepsilon, (234), (243)\}$$

$$\{\varepsilon, (12)(34), (13)(24), (14)(23)\} \simeq \mathcal{K}_4$$

$$\mathcal{A}_4$$

Жодної підгрупи порядку 6!

Застосування теореми Лагранжа

Твердження (Мала теорема Ферма)

Нехай p — просте. Тоді для всіх $\bar{a} \in \mathbb{Z}_p^*$:

$$\bar{a}^{p-1} = \bar{1}.$$

Застосування теореми Лагранжа

Твердження (Теорема Ейлера)

Нехай $n \in \mathbb{N}$. Тоді для всіх $\bar{a} \in \mathbb{Z}_n^*$:

$$\bar{a}^{\varphi(n)} = \bar{1}.$$